

ગુજરાતની નવી પેઢીના વિકાસમાં પ્રકાશ પ્રસારતું સામયિક

અખિલ
ગુજરાત
વિદ્યાર્થી
વિકાસ
સંઘ

તંત્રી : પ્રિતેશ મેઠવાન

મેનેજિંગ તંત્રી : ફા. વિજય ડિસોઝા, એસ.જે.

25 Years

અંક : ૧૨૩

વર્ષ : ૩૬

સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૩

“Banglore Camp”

Theme
“Gender Assertion”

“Nalgonda Camp”

Theme
“Politics of State Division and
its Impact on Marginalized
People ”

“Paraspada Camp”

Theme: “Damn! Displacement ”

તંત્રી

મેકવાન પ્રિતેશ

સહતંત્રી

રાહુલ રાઠોડ

મેનેજિંગ તંત્રી

ફા. વિજય ડિસોઝા, એસ.જે.

ટાઈપીંગ

અનિકા મેકવાન

મુદ્રક

ફા. અંનેલો વાઝ એસ.જે.,

આણંદ પ્રેસ, ગામડી-આણંદ

ઈમેલ - anandpress@gmail.com, ફોન નં. - 02692-253933, 256650

પ્રકાશક

આશાદીપ માનવ વિકાસ કેન્દ્ર,

વિધાનગર - ૩૮૮ ૧૨૦ ફોન : ૦૨૬૯૨-૨૩૭૬૦૩

અનુક્રમણિકા

તંત્રી સ્થાનેથી	૧
કેમ્પના રીપોર્ટ	
નાલગોન્ડા કેમ્પ રીપોર્ટ	૨
અહેમદનગર કેમ્પ રીપોર્ટ	૩
પારસપાડા કેમ્પ રીપોર્ટ	૬
અનુભવ	
બેંગલોર કેમ્પ અનુભવ	૮
નાલગોન્ડા કેમ્પ અનુભવ (કિરણ, વસંતા)	૯
અહેમદનગર કેમ્પ અનુભવ (હિતેશ ડાભી)	૧૦
પારસપાડા કેમ્પ અનુભવ (રાઠોડ રાહુલ, રાઠોડ એલેક્ષ, સ્ટીવન પરમાર, નરેશ ડોડિયાર, દીપીકા પરમાર, વિમલ ડાભી)	૧૦-૧૩
Question in my mind after PARASPADA visit	૧૪
BORPADA Village Exposure visit	૧૫
આંતરરાષ્ટ્રીય આદિવાસી એકતા દિન	૧૬
PESA ACT - 1996	૧૭
ગઠબંધન અને ત્રીજો મોરચો	૧૮
જ્યોત (કવિતા)	૧૯

Dear friends...

Life is nothing but a collection of experiences. Experience can be good or bad, but from both the types we learn something. And when we share what we learnt or what we experienced

we learn even more. And JYOT gives us an opportunity to share what we learn. We are happy to publish this issue of JYOT which is a collection of experiences and reports of our friends who participated in different camps during summer.

Give a thought on this.., I have a rupee and you have one. We exchange it with one another. We still have a rupee each. This is a transaction. I have an idea and you have an idea. We exchange,

and now both of us have two ideas. This is a transformation. And what we need to do is transformation. Today we can see the situation of our society. Poor people are becoming more poor and rich becoming more rich. Exploitation, Rape, Harassment, looting, Unjust, environmental problems and so many other problems to face...!! Friends, "We were born in to an unjust and unhealthy society, but we are determined not to leave it as we have found it."

Let's transform it...

Let's become more sensitive. Let's keep learning and lead our society...., Let's transform transactional opportunities in to transformational opportunities...., Let's have healthy relationships with all whom we meet..., Let's be change agents..., Let's keep going and keep helping people to keep growing..

Macwan Pritesh.

E-mail: macwanpritesh@gmail.com
Mo. 9033865583

બહુલા વાચક મિત્રો, વર્ષ ૨૦૧૩નો બીજો અંક આપની સમક્ષ મુકતા હર્ષાનંદ સાથે આપને જણાવવાનું કે, આપ 'જ્યોત' કે 'જ્યોત'માં પ્રસિધ્ધ થતાં લેખો ઉપર આપના અભિપ્રાયો, સૂચનો લખી મોકલી આપી શકો છો. આ સાથે સમાજને પ્રેરણાદાયી આપના લેખો, વિચારો, મંતવ્યો પણ આવકાર્ય છે.

Report Nalgonda Camp

વસંતા વસાવા

“Politics of state Division and its Impact on Marginalized People”

પ્રથમ દિવસ : ૨૨ મે ૨૦૧૩

સૌ પ્રથમ કેમ્પમાં ભાગ લીધેલ બધા વિદ્યાર્થીઓએ પોતાનો પરીચય આપ્યો હતો. ત્યારબાદ રજીસ્ટ્રેશન કરવામાં આવ્યું હતું. અને ત્યારબાદ સૌ પ્રોગ્રામમાં આગળ વધ્યા. પ્રોગ્રામનું બધું સંચાલન બધર સ્વરૂપે કર્યું હતું. નાલગોન્ડામાં રહેતા સૌ વિદ્યાર્થીઓએ તેમની સંસ્કૃતિની ઓળખ રજૂ કરી હતી. જમ્યા બાદ ધારાસભ્યનું સેશન રાખવામાં આવ્યું હતું. જેમાં તેમણે આંધ્રપ્રદેશ રાજ્યના વિભાજન પર તેમના મંતવ્યો જણાવ્યા. આ ઉપરાંત બ્ર.સ્વરૂપ દ્વારા પણ અમુક મંતવ્યો રજૂ કરવામાં આવ્યા.

બીજો દિવસ : ૨૩ મે ૨૦૧૩

દિવસની શરૂઆત યોગા અને પ્રાર્થનાથી કરવામાં આવી હતી. ત્યાર બાદ પ્રથમ સેશન ફિલોમીના (નેશનલ ફુલટાઈમર) તેમજ બ્ર. વિલ્સન દ્વારા AICUF History ઉપર લેવામાં આવ્યું હતું. જમ્યા બાદ સૌને નાગાર્જુન સાગર ડેમ પર લઈ જવામાં આવ્યા. જ્યાં ડેમ વિશેની માહિતી આપવામાં આવી. જેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે કેનાલ છે જેમાં એક કેનાલનું

પાણી હૈદરાબાદમાં જાય છે જ્યારે તેલાંગણામાં જતી કેનાલમાં પાણી છોડવામાં આવતું નથી. તેથી તેલાંગણા લોકોનો વિકાસ થયો નથી. કારણ કે જ્યાં પાણીની જરૂરિયાત જ નથી સંતોષી શકાતી તો ત્યાં ઉદ્યોગો વિશે કંઈ રીતે વિચારી શકાય.

ત્રીજો દિવસ : ૨૪ મે ૨૦૧૩

પ્રથમ સેશનમાં વ્યક્તિત્વ વિકાસ અને રાજકીય સત્તા વિશે પાવર પોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશન બતાવવામાં આવ્યા, ત્યારબાદ સરકારની યોજનાઓની માહિતી આપી. જેમાં ખાસ કરીને મનરેગા વિશે માહિતી આપી. જમ્યા બાદ સૌ એક્સપોઝર માટે ગયા હતા. સૌને ચાર ગ્રુપમાં વહેંચવામાં આવ્યા હતા. દરેક ગ્રુપ અલગ અલગ ગામમાં જઈને ગામના લોકોને મળ્યા. એમના પ્રશ્નો અને મુશ્કેલીઓ વિશે જાણ્યું. સૌએ ત્યાં આદિવાસી તેમજ દલિત લોકોની રીતભાત રહેણી કરણી અને તેમના મુલ્યોને પણ નિહાળ્યા હતા. ત્યારબાદ સૌએ પોતપોતાના ગ્રુપ દ્વારા થયેલ અનુભવો જણાવ્યા.

તા.૨૫ મે અમારા કેમ્પનો અંતિમ દિવસ હતો. સમગ્ર કેમ્પનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું. મૂલ્યાંકન બાદ ખ્રિસ્તીયજ્ઞ અર્પણ કરી કેમ્પની પૂર્ણાહૂતિ કરવામાં આવી.

SAVE WATER, SAVE LIFE.

PAANI BACHAO, JINDAGI BACHAO.

Bund bund(drop) paani tarase dharti maa(mother earth) aaj hamari,
Dekh khade kare na kuch kaisi ye laachari(helplessness).
Waqt hey ye pran(oth) kar kuch sakht(strong) kadam(step) uthane ka,
Dharti maa ki khoyi haryaali wapas lautane ka.
Dard hota hey sukhi banjaar dharti maa ko dekh ,
Ashq(tears) bhar aate aankho me kisaan bhaiyo ki laachari dekh.
Paani ko(water) yudh(war) ka kaaran(reason) na baanane denge hum ,
Shapat(oth) lete hey aaj se har bund(drop) paani bachayenge(save) hum.
A DROP OF WATER YOU WASTE CAN BE A DROP OF SOME ONES LIFE.

- SIDDHANT N. SARPATE
St. xavier's college, Mumbai

AICUF Dalit commission co-ordinator, Maharashtra.

Report AHMEDNAGAR

Shubham Vyas

“Ecological Consciousness towards Environmental Sustainability”

The 4th national level workshop of AICUF was arranged from 25th-30th may, 2013 at Ahmednagar, which is the largest district of Maharashtra State. In association with St. Vincent's College, Pune and Social Center, Ahmednagar The programme was very well arranged. The theme was ECOLOGICAL CONCIIOUSNESS TOWARDS ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY and it was quite matching with the present situation of the state also because Maharashtra was facing drought since long. So, it was a real exposure for the students to get in touch with the various problems faced by the poor villagers of the country. Students from seven different states of the country participated in this national level workshop and it was a pleasure to watch them all together as it was the mixture of seven different rich cultures of India. The seven states which took part was Gujarat, Maharashtra, West Bengal, Jharkhand, Kerala, Andhra Pradesh and Tamilnadu.

DAY 1

On the very first day the session started at evening with the holy mass following with the lightening of the lamp by national animator Prof. G. Jhon, resource faculty Fr. John S.J. and the N.T. and N.C. of Chennai and other staff members of AICUF. The session began with the introduction of resource persons and

grand welcoming of the participants from all over the country. Prof.G.John gave an introductory speech acknowledging people about the AICUF, its rules and regulations and it's history. Then after Fr. John addressed the participants with the present situation of the state Maharashtra and various problems faced by the poor people in the villages. The whole programme was basically focused on the preservation and saving of water. In this situation, Social Center-Ahmednagar is very well known for the WATERSHED PROGRAM, which is one of the solution of rain water harvesting. Another resource faculty presented a power point presentation showing the construction of watershed program. Then after the dinner, students played ice-braking games and danced as part of entertainment and enjoyment. Then all students were introduced with the work which they were going to perform for next 4 days. After completing all the sessions of day-1 students did prayer for the peace of soul and went to sleep.

DAY 2

The session of day 2 was started in the early morning with the holy mass. After the mass got over the session started following the breakfast till lunch. More than 3 faculties were invited to address us on 'WATERSHED PROGRAMME'. They

explained us the social and technical terms of the program. Another faculty member explained us the geographical location and village topography to undertake the program. Watershed program is basically about to preserve the water and environment of the respective place. It is like to construct a speed breaker kind of thing to reduce the velocity of water flowing through the mountains in rainy season. It's main benefit is that due to this program the ground water level increases and soil erosion is reduced in hilly areas so, the fertility of the land is maintained. After the lunch we were given break for 2 hours. And then again the sessions was started in the evening with another animator from Social center. After the session was completed we had dinner, and then we played ice-breaker games. The last session of the day was very interesting as it was of the theme of HISTORY OF AICUF. Then after a small prayer we all went to sleep.

DAY 3

The third day of the workshop began with lots of enthusiasm and enjoyment as it was our first day for the village exposure trip. As usual the morning began with holy mass and then breakfast. But today it was a joy to see the participants to getting ready for the trip. They were full of life and enthusiasm. We began our trip for the BANDKHEL village of AHMEDNAGAR district where the watershed program was in progress. Here the whole program is set up by SOCIAL CENTER, AHMEDNAGAR. It really

felt very good after reaching to such a lovely village but at the same time some regret also by witnessing the poverty of villages of India. One of our faculty member explained the village topography and geographical location. We were very surprised by seeing the unity between the people of villages. They were supporting in other at every difficult situation also. Then we all were invited to the house of SARPANCH of the village. There we had lots of fun. At first we had tea and snacks at his home and then we performed the tribal dance for them. Then with the local guide we went to see the technical field work of watershed program. We got to learn many more things about the program and the present situation of the poor farmers of our country. Then we had our lunch with the people of that village. They were also very happy and they sang their traditional song for us. So, in this way we enjoyed the first day in the village. In the evening session an officer of NABARD BANK was invited to address us about the various government policies for the welfare of the farmers. Then after we had a session taken by N.C. AND N.T. on the constitution of AICUF.

DAY 4

Fourth day morning brought a lot of anxiousness and eagerness in the minds of the participants as Fr. John announced that we were going to meet The legendary Social Worker of this era Shri. Anna Hazare at his village. All the members quickly got ready after the holy mass and breakfast to meet Anna. We began our journey to RALEGAN SIDDHI (anna's

village) and in 2 hours we reached there. At first we had a tour with the local guide to see the village first as Anna was busy with the meeting. We went to the see museum were all awards and works of Anna's are kept. It was really beautiful. Then at the noon we reached to BHRASTACHAR VIRODHI JANAANDOLAN NYAS (BVJN) office of Anna Hazare. It was really a great to meet the most active Socialist of the country. He welcomed all of us with honour and talked with us for one and half hour. He explained us the duty of the youth as citizen of India, also gave few Leadership tips and a inspiring lecture on how to improve Leadership Quality. We really had a very good time with him. Then after we went to a village called 'HIRVE BAZAR' which is also called 'The Model Village'. We were really surprised to see the development of the village, it's cleanliness and unity among the villagers. A person called Popat Rao is the Sarpanch of this village and is considered to be the pioneer to develop this village from an ordinary to the no. one. There we had a talk with the people of village and it was amazing to talk with them. After a long journey we all reached back to the centre and had a quality time with all the participants. Following the ritual of AICUF camp we had the Camp Fire. We danced, sang song, enjoyed a lot with all the people from different parts of the country. It was really a most memorable experience. So, in this way the last day of the camp got over.

DAY 5

It was really felling very sad as it was the last day of the camp. We all got up early in the morning and sat together talking with each other. After the mass we all got ready for the photo shoot. All the 30 participants were clicking pictures with one another, with the core team and with the staff members. We all enjoyed a lot by doing this but at the same time were somewhat sad also as we were leaving the Center. Then after we had the function to encourage all the participants with the Certificate. We were really feeling proud for achieving the certificate of 'The National Level Workshop'. Our parents are very proud of us and so as we are. And after this function we all returned to our respective motherlands.

**A.G.S.D.M. એ વિદ્યાર્થીઓ થકી,
વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા, વિદ્યાર્થીઓ માટે ચાલતી ચળવળ છે.**

૨૦૧૩ થી ૨૦૧૪

નેશનલ ટીમ મેમ્બર - અશ્વીન બોદર

નેશનલ કાઉન્સિલ મેમ્બર - વીજી નાડાર

આઈકફ નેશનલ એ.વાય.સી.એમ. કન્વીનર

- વસંતા વસાવા

સ્ટેટ એ.વાય.સી.એમ. કન્વીનર - નરેશ ડોડિયાર

: તંત્રી મંડળ :

પ્રિતેશ મેકવાન - તંત્રી

વીજી નાડાર - સહતંત્રી

નરેશ ડોડિયાર, દિપિકા પરમાર, સુજિત મેકવાન

4th National Summer Camp - 2013

Theme: “Damn! Displacement”

Venue: Paraspada, Gujarat

Date: 2nd June 2013

અનુવાદક - રાઘવ રાહુલ

દક્ષિણ ગુજરાતના પારસપાડા ગામમાં AICUF (All India Catholic University Federation) સમર કેમ્પ યોજાયો. પ્રથમ દિવસની શરૂઆત ૮:૧૫ કલાકે ખ્રિસ્તીયજ્ઞથી કરવામાં આવી. ખ્રિસ્તીયજ્ઞ બાદ ફા.થોમાસ, ફા.વિજય, બ્રધર થોમાસ, પ્રો.જી.જોન (નેશનલ એનિમેટર), ફેકલ્ટીન (નેશનલ કન્વીનર), જીતેન્દ્ર (ગુજરાત, નેશનલ ટીમ મેમ્બર) દ્વારા જ્યોત પ્રજ્વલિત કરીને કેમ્પની શરૂઆત કરવામાં આવી. ફા.થોમાસ દ્વારા કી નોટ એડ્રેસ આપવામાં આવ્યું. તેમણે ત્યાં રહેતા આદિવાસી લોકોની સમસ્યા અને તેમની હાલની પરિસ્થિતિ વર્ણવી. તેમણે ઉમેર્યું આદિવાસી લોકોના હકો અને અધિકારો સરકાર અને વન વિભાગ દ્વારા છીનવાય છે અને આજે પણ છીનવાતા રહે છે.

પ્રો.જી.જોન તેમના પ્રાસ્તાવિક સંબોધનમાં તેમના મતંવ્યો જણાવ્યા કે આદિવાસી લોકોની સાથે સરકાર કેવો વ્યવહાર કરે છે, ઉપરાંત ફેકલ્ટીન દ્વારા કેમ્પની થીમ સમજાવવામાં આવી. ત્યારબાદ ફા. વિજયે જણાવ્યું કે ગુજરાતના ગામડાંઓને સ્થળાંતરના કારણે કેવી અસર થઈ છે. તેમણે ઉમેર્યું કે વિકાસના નામ ઉપર સરકારે કેવી રીતે આદિવાસી લોકોના હકો છીનવી લીધા છે અને આદિવાસી લોકોને બળજબરીપૂર્વક તેમની જમીન છીનવી ને એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ કે જ્યાં મૂળભૂત સુવિધાઓનો અભાવ છે તેવી ગુજરાતની જુદીજુદી જગ્યાઓએ રહેવા મજબૂર કર્યા છે.

જમ્યા પછીના સેશનમાં ફા.વિજય જણાવ્યું કે માણસની પ્રાથમિક જરૂરિયાતો કઈ છે, ગામડાંમાં જીવન વ્યતિત કરવા માટે તેમણે ઉમેર્યું કે વિકાસ એટલે શું? વિકાસ એટલે કે કોઈકે કંઈ ગુમાવ્યું. એક વિકાસલક્ષી પ્રોજેક્ટ પાછળ ઘણા વર્ષો લાગે પરંતુ તેની પાછળ જે નાણાં ફાળવવામાં

આવે છે એ નાણાંની ઉઘાડી લૂંટ રાજનેતાઓ અને પ્રોજેક્ટ સાથે જોડાયેલા લોકો દ્વારા થાય છે. ત્યારબાદ વિદ્યાર્થીઓએ નર્મદા ડેમ પ્રોજેક્ટ પર અનુભવો જણાવ્યા. વિદ્યાર્થીઓને બે ગ્રુપમાં વિભાજિત કરી પોતાને વિસ્થાપનને કારણે થયેલા અનુભવો વર્ણવા જણાવ્યું. રાત્રે જમ્યા બાદ સૌ ફરી ભેગા મળ્યા અને આરાધનામાં ભાગ લઈ આધ્યાત્મિકતાનો અનુભવ કર્યો. આમ રાષ્ટ્રીય કેમ્પનો પ્રથમ દિવસ સર્વ માટે એક પ્રકાશરૂપી નિવડ્યો.

બીજો દિવસ: ૩ જૂન, ૨૦૧૨

સૌ પ્રથમ સવારે ફા. વિજય દ્વારા મેડિટેશન કરાવવામાં આવ્યું. ત્યારબાદ એક ડોક્યુમેન્ટરી “Disposed by Displacement” અંગ્રેજી અને ગુજરાતી ભાષામાં બતાવવામાં આવી. ડોક્યુમેન્ટરીની શરૂઆત ગુજરાતમાં વિકાસની પ્રક્રિયા અને વિકાસ માત્ર શહેરી વિસ્તાર પૂરતો મર્યાદિત રહેવા પામ્યો છે અને અંતરીયાળ વિસ્તારો હજી પણ સમસ્યાઓથી ઝઝૂમી રહ્યા છે. ગામડાંઓના વિકાસ માટે પૂરતું ફંડ ફાડવવામાં આવ્યું નથી. અને તેમની જમીનો અયોગ્ય રીતે હડપી લેવામાં આવે છે. આદિવાસીઓની જમીનો ઉદ્યોગો અને ડેમ ઉપરાંત હાઈવે (રાજમાર્ગો) બનાવવા માટે ફાળવી દેવામાં આવે છે. ઘણી બધી સુખસુવિધાઓ શહેરી લોકો ભોગવે છે. જ્યારે જનસંખ્યાના ૨.૫ મિલ. લોકો આજે પણ સમસ્યાઓનો સામનો કરી રહ્યા છે. વિસ્થાપન માટે હાઈવે અને ઉદ્યોગોને બાદ કરતા ડેમ

બાંધવા એ પણ એક ઘણું મોટું પાસું રહ્યું છે. જેનો સૌથી વધુ ભોગ આદિવાસીઓ બન્યા છે. હજારો એકર ફળદ્રુપ જમીન વિકાસના નામ ઉપર છીનવી લેવામાં આવે છે. જુઠા વાયદાઓ અને વચનો ના નામ ઉપર લોકો કે જેઓ દબાણપૂર્વક વિસ્થાપિત કરાયા છે. તેઓ દયનિય હાલતમાં

મૂળભૂત સુવિધાઓના અભાવે જીવન વ્યથિત કરી રહ્યા છે. ગુજરાત એ દેશનું ચોથા નંબરનું સૌથી ઝડપી વિકસતુ રાજ્ય બની રહ્યું છે. ગામડાંના લોકોની સમસ્યાઓને બાદ કરતાં પાણી, વિજળી, હોસ્પિટલ અને આર્થિક સલામતિના અભાવે અંતરિયાળ વિસ્તારના લોકો જીવી રહ્યા છે. ઉદ્યોગીકરણના કારણે લોકો વસ્તી વધારો અને નુકશાનકારક ગેસ જે વાતાવરણમાં છોડવામાં આવે છે. દૂષિત પાણી નદીનાળાઓને પ્રદૂષિત કરે છે. ઉદ્યોગોની નજીક રહેતા ખેડૂતો બેરોજગાર થયા છે. આમ, ડોક્યુમેન્ટરી જોઈ તેના ઉપર સૌએ ૧૫ મીનીટ વિચાર કર્યો અને બંને ગૃપે શું જોયું? તે તેમના શબ્દોમાં રજૂ કર્યું. આને અનુરૂપ વિષય ઉપર ફા. વિજયે સચોટ માહિતી આપી. ત્યારબાદ જમ્યા પછી સૌ એક્સપોઝર માટે બોરપાડા જવા રવાના થયા. ત્યાં ફા.ઓબ્રી દ્વારા સ્થાનિક જગ્યાના અને તેમને થયેલા અનુભવો રજૂ કર્યા ત્યાં મિશનની શરૂઆત તેમણે જ કરી હતી. વિદ્યાર્થીઓએ તેમને ઘણા પ્રશ્નો પૂછ્યા આમ આખું સેશન ખૂબજ ફળદાયી નિવડ્યું. ત્યાર બાદ વિદ્યાર્થીઓને ત્રણ ગૃપમાં વિભાજિત કરી ત્રણ જુદા જુદા ગામડાંઓમાં મોકલવામાં આવ્યા ત્યાં વિદ્યાર્થીઓ ગામના લોકોને મળ્યા તેમની સમસ્યાઓ જાણી અને તે સમસ્યાઓથી તેઓ કેવીરીતે ઝઝૂમી રહ્યા છે તે જાણ્યું. ગામડાંના લોકો ખૂબ જ ગરીબ હતા. ઉપરાંત તેઓ વિજળી, પાણી, શિક્ષણ જેવી મૂળભૂત જરૂરિયાતોના અભાવે જીવે છે. ત્યાંના લોકો માત્ર વરસાદી ખેતી ઉપર જ આધાર રાખે છે અને તેમાંથી જે પ્રાપ્ત થાય તેનો અનાજ તરીકે ઉપયોગ કરે છે. તેઓ કામ કરવા સુસ્ત, વલસાડ જઈને મજૂરી કરીને આજીવીકા રહે છે. ત્યાં એક વડીલે જણાવ્યું કે અહીં ડેમ બાંધવાની યોજના જ્યારે તે નાના હતા તે સમયે ડેમ બાંધવાના નિશાન કરેલ છે. ત્યાંના લોકો અમને જોઈને થોડા ડરતા હતાં તેમનો પહેલો પ્રશ્ન હતો કે શું તમે સરકાર તરફથી આવો છો? તમે લોકો અમને અહિથી ભગાડવા આવ્યા છો? આમ આ બાબત પરથી જ આપણે જાણી શકીએ કે લોકો કઈ હદ સુધી ડેમ બાંધવાની બાબતે ગંભીર છે. રાત્રી ભોજન ગ્રહણ કરી સૌ પારસપાડા જવા રવાના થયા.

ત્રીજો દિવસ: ૪ જૂન, ૨૦૧૩

દિવસની શરૂઆત મેડિટેશનથી કરવામાં આવી ત્યાર બાદ અગાઉના દિવસનો રિપોર્ટ અંગ્રેજી અને ગુજરાતી ભાષામાં રજૂ કરવામાં આવ્યો. ત્યારબાદ બધાને આખા દિવસનું સમયપત્રક જણાવવામાં આવ્યું. એક્સપોઝરના ગામડાંઓનાં

વિદ્યાર્થીઓના અનુભવો ચાર્ટ પ્રેઝન્ટેશન માટે સામગ્રી ઉપલબ્ધ કરવામાં આવી. ૧૧.૩૦ કલાકે ચાર્ટ પ્રેઝન્ટેશન તૈયાર કરવામાં આવ્યું. પ્રથમ ગૃપ કે જેઓ ચિકલીકોર ગામમાં ગયા હતા, તેમણે ચાર્ટ દ્વારા તેમના સ્વ અનુભવો નાટક દ્વારા અને ગીત ગાઈને કર્યા. બીજા ગૃપે પણ એ જ રીતે ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં ચાર્ટ પ્રદર્શન કર્યું ઉપરાંત તેમણે ગ્રામજનોની સમસ્યાઓ સમૂહગીત ગાઈને અને ફોટો ગેલરી દ્વારા કરી. ત્રીજા ગૃપે પણ ચાર્ટ દ્વારા ગ્રામજનોની સમસ્યાઓ જેઓ ટોકરપાડા ગામમાં ગયા હતા તે રજૂ કરી. બપોરે જમ્યા બાદ જીતેન્દ્ર અને બ્ર. વિનસેન્ટ દ્વારા AICUF History પાવરપોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશન દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી. તદઉપરાંત ફિલોમીના (નેશનલ ફુલટાઈમર) દ્વારા ઉદાહરણ સાથે ચડવળ કેવી રીતે શરૂ થઈ? શરૂઆતમાં ‘CBCI’ ના નામથી ઓળખાતી AICUF નો હેતુ વિદ્યાર્થીઓને પ્રાર્થના અને સામાજિક કાર્ય કરવા જાગૃત કરવાનો રહ્યો છે. ત્યારબાદ વિદ્યાર્થીઓ ગૃપમાં જ સાસ્કૃતિક પ્રોગ્રામની તૈયારી કરવા લાગ્યા. જેમાં ગરબા, આદિવાસી નૃત્ય તથા વારલી આદિવાસી નૃત્ય રજૂ કરવામાં આવ્યું.

ચોથો દિવસ: ૫ જૂન, ૨૦૧૩

દિવસની શરૂઆત સુંદર ગુજરાતી પ્રાર્થના ગીત થી કરવામાં આવી. ત્યારબાદ અહેવાલ વાંચવામાં આવ્યો. પ્રો.જી.જોન દ્વારા એક રસપ્રદ સેશન જે AICUF બંધારણ અને તેની આડિયોલોજી ઉપર ચલાવવામાં આવ્યું. તેમણે ઘણી બાબતો સ્પષ્ટ કરી જેવી કે ચર્ચ સાથે આપણું જોડાણ AICUF નો ચિહ્ન અને આમુખ, AICUF નું બિનસાપ્રદાયિક વલણ, ફેડરલ ઢાંચો, કોંગ્રેસ, કન્વેન્સન, કન્સલટેશન અને કાઉન્સિલ વગેરે. ત્યાર બાદ ઉપરોક્ત સેશન ઉપર પ્રશ્નોત્તરી રાખવામાં આવી. આ પ્રશ્નોત્તરી AICUF બંધારણ, આઈડોલોજી, ઈતિહાસ ઉપર હતી. ત્યારબાદ મૂલ્યાંકન હતું. આ પછી સાંજના સમયે સેન્ટ ઝેવિયર્સ સ્કુલ જે પારસપાડા ની નજીક જ હતી તેની મુલાકાતે ગયા. અને કેમ્પની અંતિમ મીસ જે ફા.વિજય દ્વારા કરાવવામાં આવી ત્યારબાદ અંત માં પ્રો.જોન દ્વારા કેમ્પના સુંદર આયોજન બદલ અને કેમ્પમાં મદદરૂપ થનાર સૌનો AICUF વતી આભાર માન્યો.

બેંગલોર કેમ્પનો અનુભવ

❖ વિપુલ સોની ❖

AICUF દ્વારા નેશનલ સમર કેમ્પ (સેમિનાર) નું આયોજન બેંગલોર ખાતે થયું હતું. જેમાં ગુજરાત તરફથી મને જવાનો મોકો મળ્યો હતો. જે મુજબ અમે ૧૮ થી ૨૧ મે સુધી બેંગલોરમાં સેમિનારમાં ભાગ લીધો હતો.

અનુભવની વાત કરું તો આમારો સૌ પ્રથમ નેશનલ કેમ્પ હતો તેથી

બહુ બધી ઉત્સુકતા અને થોડો ડર પણ હતો. ઉત્સુકતા એ વાતની હતી કે સૌ પ્રથમ કેમ્પમાં જઈ રહ્યો હતો, ને ડર એ વાતનો હતો કે ત્યાં શું હશે? કેવા લોકો મળશે? અમે એકલા થઈ જઈશું તો??? પરંતુ ત્યાં પહોંચ્યાં પછી ખબર પડી કે એ ડર નકામો હતો. ત્યાં ખૂબ સારા લોકો મળ્યા. બધાનો સાથ પણ પૂરતો મળ્યો.

કેમ્પનો વિષય હતો ‘Gender Assertion’ ત્યાં ગયો તે પહેલાં તો હું માનતો હતો કે આમા વળી ચાર ચાર દિવસ સુધી કેમ્પ??? આ વિષયમાં છે શું? હું તો બધું જાણું છું. પુરુષો કરતાં સ્ત્રીઓને ઓછું મહત્વ મળે છે અને પુરુષો કરતાં તેમની સંખ્યા ઓછી છે, પરંતુ ત્યાં ગયા પછી અહેસાસ થયો કે હું અધુરો અથવા ખોટું જાણતો હતો. ત્યાં એક્સપોઝરમાં

ગયા પછી અને રીસોર્સ પર્સન્સને સાંભળ્યા પછી ખરેખર જાણવા મળ્યું કે આપણે કેટલા નબળા સમાજમાં જીવીએ છીએ જ્યાં સ્ત્રીઓની હાલત ખૂબ દયનિય છે.

અહીંની મુખ્ય ખાસિયત એ હતી કે અહીંયા માત્ર વિષય પૂરતી જ વાતો નહોતી એ ઉપરાંત નવા મિત્રો મળ્યા અને અમે ખૂબ આનંદ કરતાં

કરતાં ઘણું શીખ્યા. અલગ અલગ રાજ્યના લોકો AICUF દ્વારા એક જગ્યાએ ભેગા થાય છે અને કંઈક નવું અને સમાજ માટે ઉપયોગી કાર્ય કરવા પ્રોત્સાહિત થાય છે. હું પણ આમાનો એક હતો ને મને આમાંથી ઘણું નવું નવું શીખવા મળ્યું છે.

સમાજમાં કંઈક સુધારવા માટે પોતાનામાં ઘણો સુધારો જરૂરી છે અને તે મારામાં આ સેમિનાર બાદ આવ્યો છે તેવું હું અનુભવી શકું છું. આ બદલાવ માટે AICUF દ્વારા જ પ્લેટફોર્મ મળ્યું છે. હવે મને વિશ્વાસ છે કે હું મારી આસપાસની દુનિયાને સમાજ માટે કંઈક કરી શકીશ અને આ માટે AICUF નો મોટો ફાળો છે.

Thanks to AICUF...

નાલગોન્ડા કેમ્પનો અનુભવ

❖ કિરણ પરમાર ❖

કેમ્પનો અનુભવ ખૂબ સારો રહ્યો. મેં ત્યાં અનુભવ્યું કે ત્યાંના લોકોને ઘણી મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડે છે. ત્યાં લોકોને પાણી પૂરતા પ્રમાણમાં મળતું નથી. કેમ્પ દરમિયાન મેં નિર્ણય કર્યો કે હું પણ ઘરે જઈને પાણીનો બગાડ નહીં કરું અને ખપ પૂરતું જ પાણી વાપરીશ અને બચાવીશ. ત્યાંના લોકોને લાઈટની સુવિધા ખૂબ જ ઓછી પ્રાપ્ત થાય છે ત્યાં વાહનવ્યવહારની પણ સુવિધા ઓછા પ્રમાણમાં છે જેથી બાળકોને શાળાએ જવા માટે ચાલતા કે સાયકલ દ્વારા ૭-૮

કિલોમીટર જવું પડે છે. મેં જે જોયું તેના પરથી મને લાગ્યું કે ખરેખર મને બધી સુવિધાઓ મળે છે. અને જે સુવિધાઓ મને પ્રાપ્ત છે તેનો દુરપયોગ નહીં કરતા તેનો જરૂર પૂરતો જ ઉપયોગ કરીશ. હું એમ માનું છું કે આ લોકોને તેમની જીવનજરૂરિયાત જેટલી સુવિધાઓ મળવી જ જોઈએ. કેમ્પ ખૂબ જ હૃદયસ્પર્શી રહ્યો. આમ, આ કેમ્પ દ્વારા હું ઘણું બધું શીખ્યો અને મારા ઘડતર માટે આ કેમ્પ ઉપયોગી નીવડશે.

નાલગોન્ડા કેમ્પનો અનુભવ

❖ વસંતા ❖

મને સૌ પ્રથમ તો નાલગોન્ડા નામ સાંભળીને જ તે સ્થળ કેવું હશે તે વિચાર આવ્યો. મારો આ રાજ્ય બહારનો પ્રથમ કેમ્પ હતો. હું એવું વિચારતી હતી કે ત્યાં જઈને ખૂબ જ આનંદ કરીશ પણ ટ્રેનમાં એક પછી એક એવા અનુભવ થયા કે આનંદ કરવાનું મેં નામ પણ ના લીધું. ટ્રેનમાં બેસવાની તો ઠીક ઉભા રહેવાની પણ જગ્યા નહોતી. ટ્રેનમાં ઘણા બધા લોકો મળ્યા અને નવું નવું જાણવાનું મળ્યું. નાલગોન્ડામાં ગયા પછી જુદાજુદા રાજ્યોના ભાઈઓ અને બહેનોને મળ્યા. અને તેમની સૌની બોલવાની રીત તેમજ બધું આપણા કરતા અલગ હતું. બધા અંગ્રેજીમાં જ વાત કરતા હતા અને અંગ્રેજીમાં જ જવાબ આપતા હતા તેથી મારી અંગ્રેજી બોલવાની રીતમાં થોડો સુધારો આવ્યો અને મને જણાવતા ખૂબ જ ખૂશી થાય

છે કે મને ત્યાંના લોકોની રહેવાની જમવાની તેમજ તેમની સંસ્કૃતિ અને સભ્યતા ખૂબ જ ગમી. હું તેમની પાસેથી ઘણું બધું શીખી. ત્યાં ગામડાંમાં લોકો તેલુગુ ભાષા બોલતા હતા જેની અમને ખબર પડતી નહોતી પણ તેમની સાથેની વાતચીતને અંગ્રેજીમાં રૂપાંતર કરતાં અમને ખબર પડી તેથી અમને ખૂબ મજા આવી અને એક્સપોઝર દરમિયાન મારો સૌથી મહત્વનો અનુભવ એ રહ્યો કે જ્યાં લોકોને પાણી નથી મળતું ત્યાં લોકો એક ટીપાં માટે પણ વલખાં મારે છે જ્યારે જ્યાં મળે છે ત્યાં પાણીનો બગાડ કરવામાં આવે છે. આમ, આ કેમ્પમાં મને જવા માટેની તક આપવા માટે હું AGSDM નો આભાર માનું છું.

અહેમદનગર કેમ્પનો અનુભવ

❖ હિતેશ ડાભી (વડેલી) ❖

સૌ પ્રથમ જ્યારે મને AICUF ના કેમ્પમાં ભાગ લેવા માટે કહેવામાં આવ્યું ત્યારે મેં હા તો પાડી પણ મને ડર લાગતો હતો કે ત્યાં જઈને હું શું કરીશ?

અમારો કેમ્પ એ મહારાષ્ટ્ર (અહેમદનગર સોશયલ સેન્ટર) ખાતે રાખવામાં આવ્યો હતો. જ્યારે હું અહીંયાથી જવા નિકળ્યો ત્યારે મને ડર લાગતો હતો. પણ ત્યાં ગયા પછી મારો ડર ધીરે ધીરે દૂર થયો. કેમ્પ Watershed Development પર રાખવામાં આવ્યો હતો. ત્યાં બધા ઇંગ્લીશમાં જ વાતો કરતા હતાં. તેથી અમને કાંઈ વધારે ખબર ના પડે. પણ થોડું ઘણું સમજતા અને જ્યારે સમજણ ના પડે તો અમે પૂછી પણ લેતાં.

ત્યાં અમને ખૂબ જ મજા પડી. ત્યાં અલગ અલગ રાજ્યથી આવેલા વિદ્યાર્થીઓએ અમને સારો સહકાર આપ્યો. જેથી અમને ખૂબ આનંદ થયો. ત્યાં અમને વોટરશોડ જોવા લઈ ગયા ત્યાંના લોકોને પાણીની અછત હોવા છતાં સહકારથી વોટરશોડ પ્લાન્ટ તૈયાર કર્યો. આમ તે જોયા પછી મેં પણ નક્કી કર્યું કે મારા ઘરમાં કે ફળિયામાં કે સમાજમાં પાણીનો બગાડ ના થાય તેની તકેદારી રાખીશ. ત્યાં અમને સારું સારું જોવાનું, જાણવાનું, ઘણું બધું શીખવાનું મળ્યું. અમે સ્વપ્નમાં પણ ન વિચાર્યું હતું કે અમે અન્ના હજારે ને મળીશું. આ કેમ્પ દરમિયાન હું ઘણું બધું શીખ્યો.

આભાર

વર્ષ ૨૦૧૧થી જુલાઈ ૨૦૧૩ સુધી. પૂ. ફા. અમલરાજ એસ. જે. એ A.G.S.D.M. (અખિલ ગુજરાત વિદ્યાર્થી વિકાસ સંઘ)ના મુખ્ય માર્ગદર્શક તરીકે સેવાઓ આપી, સંઘને ઉત્તરોત્તર પ્રગતિના પંથે લઈ જવામાં તથા દલિત વિદ્યાર્થીઓના વિકાસમાં ખૂબ જ મહત્વનું યોગદાન આપેલ છે. તે બદલ સમગ્ર (A.G.S.D.M.) પરિવાર હૃદયપૂર્વક આભાર માને છે.

પારસપાડા કેમ્પનો અનુભવ

Theme: “Damn! Displacement”

Date: 2nd to 5th June • Venue: Paraspada (Valsad)

❖ રાહોડ રાહુલ ❖

દક્ષિણ ગુજરાતનું નામ સાંભળતા જ મારું અંતર ઉલ્લાસથી ભરાય જાય છે અને કેમ ન ભરાય? ત્યાં ખડખડ વહેતી નદીઓ, (નર્મદા, તાપી, ગંગા) ગીરિકંદરાઓ, અલૌકિક દૈશ્યો, માનસપટ ઉપર છવાય જાય છે. એમ પણ આ વિસ્તારનો મારા વિકાસ અને શિક્ષણમાં ઘણો મોટો ફાળો રહ્યો છે.

કેમ્પની થીમ અને જગ્યા એક બીજા સાથે સુભગ સમન્વય ધરાવતા હતા. આ કેમ્પે મારા માનસપટ ઉપર એક અમીટ છાપ છોડી છે જ્યારે હું કેમ્પના દિવસોને યાદ કરું છું ત્યારે મારા અંતરને એક પ્રશ્ન કોરી ખાય છે. ખરેખર, વિકાસ કોનો? અને વિકાસ કોના ભોગે? આપણા જ આદિવાસી ભાઈ-બહેનોની સ્થિતિ કેવી છે? એ સૌએ જાણવું રહ્યું. નર્મદા નદીનું પાણી સૌરાષ્ટ્ર સુધી પહોંચાડ્યું છે. પણ આદિવાસી લોકોના નળમાં પાણી નથી આવતું. નર્મદાના પાણીથી સિંચાઈના લાભ મધ્ય તેમજ ઉત્તર ગુજરાતે ચાખ્યા છે પણ નર્મદા જ્યાંથી વહે છે, નિકળે છે, તે લોકો હજુ પણ વર્ષાદી ખેતી ઉપર આધાર રાખે છે. જ્યારે ડેમ બંધાય છે, કંપની-કારખાના આવે છે ત્યારે સૌથી વધુ વિસ્થાપન પણ આદિવાસી લોકોનું થાય છે. સરકારી યોજનાઓના લાભો હજુ ત્યાં સુધી પહોંચ્યા નથી. જીવનનિર્વાહ કરવાની પ્રાથમિક જરૂરિયાતો

જેવી કે રસ્તાઓ, મકાનો, પાણીની વ્યવસ્થા, શિક્ષણ સ્વાસ્થ્ય સુવિધાઓ વગેરેના નામ ઉપર ત્યાં શૂન્ય છે. લોકો હજુ પણ અત્યંત ગરીબીમાં જીવે છે. પૈસા કમાવવા માટે બહાર જવું પડે છે.

કેમ્પ દરમિયાન લોકોને મળીને તેમની સમસ્યાઓ સાંભળી ત્યારે ખરેખર હૃદય દ્રવી ઉઠ્યું. ત્યારે મને થયું આપણા જ ભાઈ-બહેનોની આવી સ્થિતિ? આ સ્થિતિ માટે જવાબદાર કોણ? અહીં, પાણીના સ્તર એટલા તો ઉંડા ઉતરી ગયા છે કે લોકોએ પાણી માટે દૂર સુધી જવું પડે છે.

અનેક સમસ્યાઓથી લોકો ઘેરાયેલા છે જેટલું સૌંદર્ય આપણને દક્ષિણ ગુજરાતમાં દેખાય છે તેટલી જ સમસ્યાઓ ત્યાંના લોકો વેઠી રહ્યા છે. ખરેખર, આદિવાસીઓએ જાગૃત થવાની જરૂર છે. પોતાના હકો માટે પોતે જ લડવું પડશે એ ભાવના પ્રજ્વલિત કરવાની જરૂર છે.

જેને કાન હોય તે સાંભળે, જેને આંખ હોય તે વાંચે. “સૌનો સાથ સૌનો વિકાસ” એ સૂત્ર ઝાઝવાના નીર સમાન લાગે છે. આમ, એક દિશા ચિંધનાર કેમ્પમાં મને ભાગ લેવા મળ્યો તે બદલ હું AGSDM તથા AICUF નો હંમેશા આભારી રહીશ.

મારો અનુભવ

❖ એલેક્ષ રાહોડ ❖

મિત્રો, આ કેમ્પમાં જતા પહેલા મારા મનમાં વિવિધ પ્રકારના પ્રશ્નો ઉદ્ભવતા હતા. કેમ્પનો મુખ્ય મુદ્દો તો મને ખબર હતો પરંતુ ત્યાં જઈને અમારે શું કરવાનું છે? તેની મને કશી જ જાણકારી નહોતી. મારા માટે આ પ્રથમ કેમ્પ હતો તેથી મારા મનમાં પ્રશ્નોનું પ્રમાણ પણ વધુ હતું. ત્યાં કેવા વિદ્યાર્થીઓ આવશે? તેમની સાથે મને ફાવશે કે નહીં? તેઓ જ્ઞાનની બાબતમાં મારા કરતા પણ વધારે પડતુ જ્ઞાન ધરાવતા હશે? આ કેમ્પની શરૂઆત વિદ્યાર્થીઓ એકબીજાને ઓળખતા થાય એકબીજા વિશે જાણકારી મેળવે તેવી રમતો

દ્વારા કરવામાં આવી. કેમ્પમાં વિદ્યાર્થીઓ સવારે વહેલા તૈયાર થઈને ધ્યાન શિબિર અને કસરત માટે ભેગા થતા, વિદ્યાર્થીઓ પોતાનો અનુભવ પણ રજૂ કરતા હતા. જેને લીધે બીજા વિદ્યાર્થીઓને પણ નવી નવી બાબતો જાણવા મળતી હતી. આ કેમ્પની સારામાં સારી બાબત જે મને ખૂબ જ ગમી એ તે હતી કે દરેક વિદ્યાર્થીને આગળ આવીને કંઈક ને કંઈક બોલવાની તક આપવામાં આવતી હતી. જેને લીધે વિદ્યાર્થીમાં રહેલો ડર દૂર થાય. કેમ્પમાં બીજા દિવસે અમને તમામ વિદ્યાર્થીઓને બોરપાડા ગામમાં લઈ જવામાં આવ્યા. ત્યારબાદ

વિદ્યાર્થીઓના અલગ અલગ ત્રણ ગૃપ પાડી આસપાસના ત્રણ ગામમાં મોકલવામાં આવ્યા. અમારે ત્યાં જઈને ગામડાંના લોકોની પરિસ્થિતિ જાણવી, તેમના પ્રશ્નો જાણવા, તેઓ કેવી સમસ્યાઓનો સામનો કરી રહ્યા છે તેનાથી પરિચિત થવાનો હતો. અમારા ગૃપને બોરપાડા ગામમાં જ મોકલવામાં આવ્યા હતા. અમે તે ગામમાં જઈને ત્યાંના લોકોના જીવન વિશે જાણ્યું. શિક્ષક ત્યાં આવીને ત્યાંના વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણ આપે છે કે નહીં? આવી બધી બાબતોની જાણકારી અમે ત્યાંના લોકો પાસેથી મેળવી ત્યારબાદ ત્રણેય ગૃપને પોતપોતાની રીતે

બીજા વિદ્યાર્થીઓને પોતાના અનુભવો જણાવ્યા અને દરેક વિદ્યાર્થીને બોલવાની તક પણ મળી.

આમ મિત્રો..... જોવા જઈએ તો આ કેમ્પ મારા માટે સફળ નીવડ્યો. મને મારી પ્રતિભા રજૂ કરવાની તક મળી. સૌ સમક્ષ જાહેરમાં સ્વતંત્રતાથી મારા વિચારો રજૂ કરવાની તક મળી હું વિના સંકોચ નીડરપણે સર્વ સમક્ષ મારા વિચારો રજૂ કરતો થયો, તેનો સઘળો શ્રેય હું ફાધર વિજય ઉપરાંત AGSDM અને AICUF ને આપું છું.

મારો અનુભવ

❖ પરમાર સ્ટીવન આર. ❖

હું એવું માનતો હતો કે બંધ બનવાને કારણે જે જિલ્લામાં પાણીની તકલીફ છે તે દૂર થશે તેનાથી સારી ખેતી થશે અને લોકોને આર્થિક રીતે પણ સહાય થશે. આ કેમ્પમાં ભાગ લીધા પછી મારા મનમાં બંધ વિશે જે ભ્રમ હતો તે બધો તૂટી ગયો. હું તો ફક્ત દૂરના જિલ્લાઓ વિશે વિચાર કરતો હતો પરંતુ જે જગ્યાએ બંધ બનવાનો છે ત્યાંના સ્થાનિક લોકોનું શું? હા બંધ બનવાને કારણે ચોક્કસ વિકાસ થશે પરંતુ સ્થાનિક લોકોની જમીનો અને ઘરોના ભોગે જ્યાં તેઓ વર્ષોથી રહેતા આવ્યા છે. બંધના કારણે હજારો લોકોનું વિસ્થાપન થશે. સરકાર દ્વારા સહાય મળશે પરંતુ ઘણી નજીવી. હું એમ જ વિચાર કરતો હતો કે બંધ બનવાથી ઘણો ફાયદો થશે પરંતુ ત્યાંના સ્થાનિક લોકો વિશે વિચાર કરતો જ ન હતો. વિચારતો હતો વિકાસના નામ ઉપર આ બધું ચાલ્યા કરે. પણ હું આવું

કેમ વિચારતો હતો કારણ કે આ બંધ મારા ઘર ઉપર મારા વિસ્તારમાં નથી બનતો.

આ કેમ્પમાંથી અનુભવ્યું કે જ્યાં સુધી આવી કોઈ મુશ્કેલી મારા પર કે મારા પરિવાર પર આવશે ત્યારે જ વિરોધ કરીશ? આ બાબતે મને વિચાર કરતો કરી દીધો. મિત્રો, સરકારે વિચાર્યું છે કે બંધ આજે નહીં તો કાલે બનશે પરંતુ આપણે આપણી જરૂરિયાતો પૂરી કરવા બીજા લોકોનો શા માટે ભોગ લઈએ? જ્યાં તેઓ વર્ષોથી રહે છે ત્યાં એ લોકોની જમીનો, ઘરોના ભોગે શું આપણે આપણો વિકાસ કરી શકીશું? કદી પણ નહીં તો આપણે ફક્ત વિચારો અને મોટી મોટી વાતો ના કરીએ પરંતુ સ્થાનિક લોકોને આપણે મદદરૂપ થઈએ અને એમની મુશ્કેલીઓમાં સાથ આપીએ.

મારો અનુભવ

❖ નરેશ કે. ડોડિયાર ❖

દક્ષિણ ગુજરાતની આદિવાસી ડુંગરોની હારમાળામાં વારલી આદિવાસીઓનો પ્રદેશ એટલે બોરપાડા, પારસપાડા.

શરુઆતમાં કેમ્પ છે તેવું સાંભળતા જ ઘણું દુઃખ થયું કેમ કે એ સમય દરમિયાન અમારા વિસ્તારમાં લગ્નપ્રસંગો ચાલતા હતા. હું ઈચ્છતો જ ન હતો કે હું કેમ્પમાં ભાગ લઉં. પરંતુ મારાભાઈ રજનીને કેમ્પની જાણ થતા સ્ટેજ ઉપર જઈને કઈ ન બોલવાની શરતે તે તૈયાર થતા અમે કેમ્પમાં જવાનું નક્કી કર્યું. આદિવાસી સમાજનું વાસ્તવિક ચિત્ર અને પરિસ્થિતિ આ કેમ્પ

દ્વારા જોવા મળી. ગામમાં શાળા છે પણ શિક્ષક નથી, નળ છે પણ પાણી નથી, યોજનાઓ છે પણ અસરકારક વહિવટ નથી. ત્યાંના ઘરો, રીત-રિવાજો ત્યાંની સંસ્કૃતિ અને સભ્યતાને જોતા એમ લાગે છે કે કેટલા માનમોભાવાળા લોકો છે. જેમ જેમ આગળ વધતા ગયા તેમ તેમ કાનમાં વાતો સંભળાતી ગઈ સાથે જ વિચારોનો માર મારા મગજમાં ચાલું થઈ ગયો. શા માટે? ક્યારે? કોના દ્વારા? ક્યાંથી? વગેરે એ પ્રશ્ન હું આજે પણ યાદ કરું તો મને થાય છે કે ખરેખર આદિવાસી સમાજનું શું થશે?

એક અદનામાં અદના આદિવાસી સમાજની જમીન પર લોકો વર્ષોથી ખેતી કરી પોતાનું ગુજરાન ચલાવી રહ્યા છે. અને આવી પવિત્ર માં ભોમ જેવી ધરતીને આજે સરકાર વિકાસના નામે આદિવાસી વિસ્તારમાં ડેમ બનાવવાની વાત કરે છે! બોરપાડાના નજીકના ૩૫ કિલોમીટર વિસ્તારને ખાલી કરવા આદેશ આપવાની વાત કરે છે! અરે તમને એ વિસ્તારને જોતા જ આંખમાંથી આસું સરી જાય કે ડુંગરો, વન્યપ્રાણીઓ, ઝાડપાન- પર્વતો એ આદિવાસીનો ધર્મ છે. એ પ્રકૃતિ સાથે વરેલી આ વારલી સમાજની અવદશા, વિસ્થાપિત આદિવાસી

સમાજને તમે પૂરતી સગવડો આપતા નથી. કોના ભોગે વિકાસ? વિકાસ થાય એમાં અમને વાંધો નથી પણ એક આમ આદમીને (આદિવાસી સમાજ) ને ભોગે તમે વિકાસની વાત કરો એ વાતનો અમને વાંધો છે. મને બોરપાડા-પારસપાડામાં જે કંઈ શીખવા મળેલ છે તે બદલ હું ફા.વિજય ડિસોઝા એસ. જે. AGSDM અને AICUF પરિવારનો ખૂબખૂબ આભારી છું. આવો, ઘોડાને બાંધેલા કાભલા દૂર કરીને સર્વાંગી વિકાસ કરીએ અને આવતીકાલના સમાજ માટે નમૂનેદાર સાબિત થઈએ.

Damn! Displacement Experience

❖ Dipika J. Parmar ❖

In the beginning i was thinking about the theme of our camp and what will i learn from these camp? But when i took part in the camp my experience was really nice. I learnt so many things form those days. I visited one village named 'chikhlikor'. I realized that there was poverty and unemployment and they don't have Sustainable Income. When i talked to those people i got to know that, they can cultivate the season of monsoon only. When the monsoon gets over migrate to city work. There is no transportation facilities to come back to village from city. So, they have to stay in city for one to two months. After observing village, I realized that they are not aware about the government policies like 'MGNREGA' and 'Indira Awas'. They don't have good roads. They have to use handpumps to get water. I also came to know that 28 villages will be drowned if the dam is built. When i heard that I felt bad, where will these people go? how much

they suffer? I was asking this kind of questions to my self. I met one uncle to seek they answers. He told me that he didn't get any official information but people are talking on that topic and he said they wont give their land to anyone and they will fight through legally and will get their rights. He also told us that they would get fake promises but they would not give their land. I came to know the meaning of "Damn! Displacement" Due to the construction of Dam they have to leave their lands, homes and villages. Children of the villages have to loose their Education, Poor people have to face so many problems. I also got to know that still problems like unemployment, poverty are there. Education is not the priority. People are not aware there fundamentals rights. From this experience I realised we have to fight to get our own rights. we have to start from ourselves so that we can develope our family, our village, our state and our country.....

મારો અનુભવ

❖ વિમલ ડાભી ❖

હાલા મિત્રો તમને મારો AICUF ઉનાળુ કેમ્પનો અનુભવ જણાવતા આનંદની સાથે થોડું દુઃખ પણ થાય છે.

સર્વપ્રથમ પારસપાડા એ દક્ષિણ ગુજરાતના પહાડી વિસ્તારમાં આવેલું હોવાથી તે કુદરતી સૌંદર્યથી ભરપૂર હતું. આ જોઈને મને ખૂબ જ આનંદ થયો હતો, પરંતુ જેમ કેમ્પની શરૂઆત થઈ

ત્યાર પછી દક્ષિણ ગુજરાતમાં ડેમ બનવાને કારણે આદિવાસી પ્રજાને જે નુકશાન થશે કે જે થઈ રહ્યું છે તે જાણીને મારો આનંદ દુઃખમાં ફેરવાઈ ગયો. આ કેમ્પમાં વધુ તો અમે ડેમ જે વિસ્તારમાં બનવાનો છે તે ગામડાંના લોકોની મુલાકાત લીધી ત્યારે ખરેખર દક્ષિણ ગુજરાતમાં સાચે જ આદિવાસી

પ્રજાની શું પરિસ્થિતિ છે અને કેમ બનશે તો તેમને કઈ કઈ મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડશે તે જાણ્યું.

આમ જ્યારે પણ આ કેમ્પની યાદોમાં ખોવાઉં છું ત્યારે સર્વપ્રથમ તો મને ત્યાંના આદિવાસી લોકોની મુશ્કેલીઓ અને

તેમની પરિસ્થિતિ નું ચિત્ર મારી આંખ સમક્ષ આવી જાય છે.

બસ, અંતમાં એટલું જ કે આ કેમ્પમાં નવા મિત્રોને મળ્યો તેમની સાથે વિતાવેલો સમય આનંદ આપે છે તો બીજી બાજુ આદિવાસીઓના દુઃખનો અહેસાસ પણ થાય છે.....

Question in my mind after PARASPADA visit

❖ Franklin Fernandes ❖

Abdul kalam had said that by 2020 we will reach the promised land, we will be listed under the developed countries by then but the reality is that under the banner of development there are a lot of people who are suffering and these kind of development applies only to the so called higher class of people. Wal-Mart was only for the rich and the involvement of FDI did not develop but got them into depression and Unemployment, crisis etc . The same experience was felt in Gujarat camp that how in the name of Dams and development the land is being captured from the innocent Tribals in Paraspada by Gujarat government and it will be submerged into water in the coming future. People live on farming that too seasonal in that area. The land if not irrigated it is used as playground for the children, there is no irrigation facility available although there are dams close by. 1000s of families are going to homeless and no one cares about them. Vast stretches of land will be under water. Surprisingly the water will not be supplied to the villages of Gujarat but to Saurashtra, Maharashtra and some major cities. People are dying in thirst yet they say that the government in Gujarat is in a development spree. Government has taken initiatives to educate the future of India - the new generation. They have made attempts and schemes all over the villages, food and clothing and resources are there but only place they fail in is the human resource allotment and help 100s

of students. People want to study but they do not get the privilege due to lack of teachers. Some people said that teachers come at 11am and take a break at 12 noon and go home at 1 pm. If this is the status of teachers then in a school till class 8 how does the teacher impart education within the 2 hours? It is nothing but a mockery of schemes and its implementation. Either MGNREGA nor SSS is working in its full form in the area. For who do we make such legislatures is what I was thinking while meeting those people who still think that they will not be moved from their homes. In cities it is difficult for rich and modern woman without a car but yet in the villages we see the woman walk miles and miles or travel in jeeps far away to get water, food, money or help. In villages woman do not have the opportunity to come out of their household chores and shine. We need to develop and change the mind of the people. Just by building infrastructure we can't develop a country but by helping our citizens to grow can it be developed. I was very upset when I saw the condition of the wells in the village. It had every possible thing floating on it yet the villagers drank that water and did not complain. Then I thought to myself who will they complain too? Who will listen to their pleas? It's all a waste!!! Who is the development for?

Ex. National convenor, AICUF

St. Vincent College, Pune

Join Us - GJYM - GUJARAT JESUIT YOUTH MINISTRY

BLOG : guj-sj-youthministry.blogspot.in

GMAIL : guj.sj.youthministry.com

Facebook : guj.sj.youthministry.com

Be part of us.....

BORPADA Village Exposure visit

❖ Philomena Gomes ❖

We as a group of eight with a guide Mr. Nilesh started our exposure to a village called Borpada. Our guide Nilesh first took us to the village head-a lady sarpanch named Mrs. Jhimpri Bhen. Then as we walked out of her house we observed that the people mostly the women of the house were busy doing some work with their children aside. They were peeling the seeds called 'Doli' from which oil is extracted for their house use which gave us a feeling that they are self dependent. Their main occupation is agriculture which is seasonal and at other times they worked as laborers in the nearby cities. People there live in joint families but yet they stay divided in their own huts. Child marriage is the most common practice in the village. Our guide Mr. Nilesh working as hostel in-charge of the Jesuit school is also a father of a 9 month old baby girl. He got married at a very young age of 19 though the government stipulated age of marriage is 22 years. The main source of water in the village comes from the two hand pumps, one bore well and 3 well (all of which are equally dirty) and only one is in a usable condition. Nilesh also added that there are 100 families in the village. We also explored that they had 1 anganwadi, 2 schools (1-4 & 1-8 class) with only one teacher handling each school. On our way we met few girls playing under the tree where we joined them as they also shared their life with our girls only. They were reluctant to talk to the boys. Some girls ran away from the swing when they saw us approaching. A girl took us to her house where we interacted with the members who have high hopes that their children will get good education. At last we were invited to Nileshe's House by his family who were all very welcoming. Nilesh is staying with his wife, baby girl, two brothers and parents. The younger brother is in standard 9th and the other in 12th who is awaiting the results. As

there is no transport facility, he could not see his result yet. After this we ended our exposure trip and started our journey back to Borpada mission house. From this trip we observed that 'warli' tribal people have no proper water, no electricity or even other amenities. Still they are used to live with it. But now government in the name of development projects like dams, are wiping them out from their land. We as AICUFers feel that we should let them live there life peacefully even if we cannot make any effort to help them. The way the 'warli' people live has highly affected us:

- The water in the wells were not safe yet being the only source of water they had to consume it.
- Unavailability of health center/ training and development / PDS or maternity centres. This shows how the politicians have neglected the growth and health of people.
- Education centres are there but without teachers. For us to even think of studying in such place is a night mare.
- Choice of foodgrains/ vegetables are limited to the people.
- Typical tribal clothing and culture of the people.
- No electricity.
- People wait for rain but when we get rain we fuss about it.
- No social/ economical/ developmental infrastructure available.
- It is tough for us to survive even a day without sanitation but they do not want it. It is like an added expense for them.
- There are no proper roads constructed.
- The land is dry and hopeless.

These are the conditions in which people there live in.

Ex. National Full Timer, AICUF

આંતરરાષ્ટ્રીય આદિવાસી એકતા દિન

(આદિવાસી યુવા ચેતના મંચ - વિદ્યાનગર)

તા- ૯ મી ઓગષ્ટ સમગ્ર વિશ્વમાં આંતરરાષ્ટ્રીય આદિવાસી એકતા દિનની ઉજવણી કરવામાં આવે છે. તેને ધ્યાનમાં રાખીને આદિવાસી યુવા ચેતના મંચ દ્વારા તા. ૪ ઓગષ્ટના રોજ આંતરરાષ્ટ્રીય આદિવાસી એકતા દિનની ઉજવણી એમ.પી.પટેલ હોલ વિદ્યાનગર ખાતે કરવામાં આવી હતી. કાર્યક્રમના મુખ્ય અધ્યક્ષ શ્રી. રાજેન્દ્ર અસારી (જિલ્લા પોલીસ વડા, આણંદ), શ્રી વનરાજભાઈ પારધી(ગુજરાત હાઈકોર્ટના વકીલ), ફા. અમલરાજ (આશાદીપ ડાયરેક્ટર), ફા.વિજય ડિસોઝા (રાજ્યકક્ષાના સલાહકાર અને યુથ ડાયરેક્ટર), ડૉ. ઈશ્વરભાઈ ગામીત (પ્રમુખ અખિલ ગુજરાત કોલેજ અને યુનિવર્સિટી આદિવાસી અધ્યાપક મંડળ), શ્રી અર્જુનભાઈ રાઠવા, ડૉ.કશોરભાઈ ચૌધરી, શ્રી જીતેન્દ્રભાઈ વસાવા હાજર રહ્યા હતા. તેઓએ આદિવાસી વિદ્યાર્થીઓને આદિવાસી

એકતા, આદિવાસી સમાજમાં યુવાનોનું યોગદાન, આદિવાસી ઓળખ, આદિવાસી અસ્મિતા તેમજ સ્વ અનુભવો વર્ણવીને કાર્યક્રમને રોમાંચક બનાવી દીધો હતો. તેમજ જુદીજુદી છાત્રાલયોના વિદ્યાર્થીઓ અને કુટુંબીજનો હાજર રહ્યા હતા.

તેમાં મુખ્યત્વે આદિવાસી સમાજના યુવા-યુવતીઓને શૈક્ષણિક સામાજિક રીતે જાગૃતિ, વિદ્યાર્થીઓના આર્થિક-હોસ્ટેલ પ્રશ્નો પર ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું. સાથે સાથે આદિવાસી સમાજમાં એકતા અખંડિતતા લાવવા માટેના પ્રયત્નો સમાજમાં જાગૃતિ, મૂલ્યોનું જતન વગેરે કાર્યક્રમને અનુરૂપ સંબોધન પુરુ પાડ્યું હતું.

તેમજ આદિવાસી સમાજમાં સુશાસન, પોતાના ગામમાં જ પોતાનું રાજ, કાયદો એટલે પાસા એક્ટ (Panchayat Extension of Sederal area -1996) જેની દસ્તાવેજી ફિલ્મ બતાવીને કાયદો શું છે અને કેમ આદિવાસી વિસ્તારમાં લાગુ કરવામાં આવતો નથી? તેના વિશે થોડી ચર્ચાઓ થઈ. આદિવાસી સમાજની સંસ્કૃતિ નાચ-ગાન જે સાંભળતાની સાથે જ આપણા રૂવાંટા ઉભા થઈ જાય તેવો થનગનાટ કરતાં અને આદિવાસી સંસ્કૃતિને શોભા આપાવતા વસાવા નૃત્ય, ટીમલી (રાઠવા) નાટક અને પીરામીડ (જે આદિવાસી યુવા શક્તિને પ્રદર્શિત કરતા અનેકવિધ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો રાખવામાં આવ્યા હતા. કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા માટે આદિવાસી યુવા ચેતના મંચ -વિદ્યાનગર, અખિલ ગુજરાત કોલેજ અને યુનિવર્સિટી આદિવાસી અધ્યાપક મંડળ, આશાદીપ માનવ વિકાસ કેન્દ્ર-વિદ્યાનગરનો મોટો ફાળો રહ્યો છે.

PESA ACT - 1996

❖ નરેશ ડોડિયાર ❖

આજના આધુનિક યુગમાં માનવ પોતાના વિકાસ અને સંતોષ માટે પોતાના સ્વપ્નોને પુરા કરવા મીટ માંડી રહ્યો છે. આવા સમયમાં એક સમાજ માટે હજી પોતાના હકો અને કાયદાઓ (જે કાયદાઓ હોવા છતાં માત્ર કાગળો પર) માત્ર કાયદાઓ જ રહ્યા છે. જો ઈતિહાસના પાના ફેંદતા ખબર પડે કે પ્રથમ વખત આદિવાસીને એક આદિવાસી તરીકેનો અધિકાર એટલે PESA ACT - 1996(પંચાયત વિસ્તારનો કાયદો - અનુસૂચિત

જનજાતિ ક્ષેત્ર) (Panchayat Extension of Scheduled Area) જે પોતાની આદિવાસી ઓળખની વાત કરે છે. આદિવાસી જીવન અને સંસ્કૃતિની વાત કરે છે. આદિવાસી વિસ્તારમાં ભરેલા કુદરતી સંસાધનો ને જાળવવાની વાત કરે છે તેવો કાયદો આજે આ ઉજવળ દેખાતો સફેદ કાપડવાળો વર્ગ તેને પરિણામ અને કારણલક્ષી બનાવીને અમલ થવા દે તો નથી.

બંધારણની અનુચ્છેદ ૨૪૪ - અનુસૂચિત જનજાતિનો વિસ્તાર જે વિસ્તાર કે રાજ્યની કુલ વસ્તીમાંથી ૫૦% વસ્તી અનુસૂચિત જનજાતિ વિસ્તાર એટલે Scheduled Area તરીકે જાહેર કરવો... (અનુચ્છેદ ૩૪૨ (૧થી ૨) માં દર્શાવેલી જોગવાઈ મુજબ આદિવાસી વિસ્તારમાં આદિવાસી અધિકારોની રક્ષા માટે બંધારણની ૫ અને ૬ અનુસૂચિ ફાળવવામાં આવી તેમા મુખ્યત્વે આદિવાસી વિસ્તારોમાં કોઈ રાજ્ય કે દેશનો કાયદો લાગુ થતા નથી. માન્યશ્રી રાજ્યપાલ વિધાનસભામાં કયા કાયદાઓ અનુસૂચિત જનજાતિ ક્ષેત્રમાં લાગુ કરવા અને કયં (બંધારણના પાંચમાં શીડ્યુલના પાર્ટ - બી ની જોગવાઈના આધારે) કાયદાઓ લાગુ ન કરવા તેની સત્તા રાજ્યપાલશ્રી પાસે હોય છે. ૭૩ બંધારણીય સુધારા પછી આદિવાસી વિસ્તારમાં સુશાસન કેળવાય આદિવાસી લોકોના જમીન પરના તેમના હકો મળે તે માટે ૧૯૭૮માં છોટાનાગપુર ટ્રાન્ઝક્સન એક્ટ બનાવવામાં આવ્યો, તેમાં જળ, જંગલ અને જમીન ઉપર આદિવાસીઓનો જ અધિકાર છે. તેમાં આદિવાસી વ્યક્તિ કોઈ બિન આદિવાસીને જમીન વહેંચી ના શકે તેવો મહત્વપૂર્ણ ચૂકાદો આવ્યો.

દેશમાં કુલ વસ્તીના ૮માં ભાગમાં લગભગ ૧૦ કરોડથી વધારે આદિવાસી લોકો દેશના જુદાજુદા ભાગમાં વહેંચાયેલા છે. PESA ACT માં ગ્રામસભાને સર્વ શક્તિમાન દર્શાવવામાં આવી છે. ગામના લોકોનો જ નિર્ણય આખરી ગણવામાં આવ્યો છે. પંચાયતી રાજના આધારે જોવા જોઈએ તો ગામના લોકો જ પોતાના પ્રશ્નોનું નિરાકરણ લાવે તેવું દર્શાવવામાં આવેલ

છે. જો ગામમાં કોઈ ગુનો થાય તો જ્યાં સુધી ગ્રામસભા ન ભરાય ત્યાં સુધી પોલીસ ન થાય (આવે). પંચ (પાંચ વડીલ વ્યક્તિઓ/સભ્યો) નક્કી કરે તે જ થાય, તેની પણ ચર્ચા પંચ જ કરે. ગામમાં કોઈ પણ બે વ્યક્તિના ઝઘડાનો ઉકેલ (જમીન બાબતનો ઝઘડો, બોલચાલી, કોઈ અન્ય) પંચ દ્વારા જ આવે છે. ગામમાં એક વ્યક્તિને સર્વોચ્ચ પદ આપેલ છે. તે મુખી (પોલીસ પટેલ) ગામમાં ગ્રામસભા થાય અને પછી પોલીસ, પહેલા મુખીના ઘરે જ જાય. અનુસૂચિત જનજાતિ ક્ષેત્રમાં સુશાસન થઈ શકે તે હેતુથી ગ્રામસભાને સર્વોચ્ચ પદ આપ્યું છે. આદિવાસી ક્ષેત્રોમાં સંશાધનો ભરેલા છે. જળ, જંગલો અને જમીન, બોક્સાઈટ, યુરેનિયમ ખનીજ નો ૮૦% હિસ્સો અનુસૂચિત જનજાતિ ક્ષેત્રમાં આવેલો છે. છત્તીસગઢ, ઝારખંડ જેવા રાજ્યોમાં આદિવાસી ક્ષેત્રોમાં ખનીજોનું ખોદણ કરીને સરકારે અઢળક સંપત્તિ મેળવી લીધી. શોષણની આ નીતિને આદિવાસી સમાજે સરકાર વિરોધી છે તેવું સાબિત થયું.

બંધારણના ૫ શીડ્યુલ પાર્ટ ઓ ના ક્લોઝ -૩ માં કરેલ જોગવાઈ અનુસાર ભારતના રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા રાજ્યપાલ પાસે ગુજરાતના આદિવાસી ક્ષેત્રો (શીડ્યુલ એરિયા) માં સરકારી વહીવટ કેવો થાય છે તેનો રિપોર્ટ દર વર્ષે મોકલવોનો હોય છે. જંગલ જમીનનો અધિકાર માલીકીનો હક આપવાનો કાયદો સરકાર કેવો અમલ કરે છે. તેનો પણ રીપોર્ટ ભારત સરકાર રાજ્યની સરકાર પાસેથી મંગાવવાની જોગવાઈ દર્શાવેલ છે.

ગઠબંધન અને ત્રીજો મોરચો

❖ ડાબી વૈભવ ❖

સમાજવાદી પાર્ટીના વડા મુલાયમસિંહને ઘણાં સમયથી ત્રીજા મોરચાના ઉભરા આવી રહ્યા હતા. ધીમે ધીમે આ ઊભરો ઓછો થવા લાગ્યો છે. મુલાયમસિંહને સારી રીતે સમજાય ગયું કે ત્રીજા મોરચા વિશે હમણાં વિચારવાનો કોઈ ફાયદો નથી. એમણે વિચાર્યું કે ત્રીજા મોરચાનો વિચાર હવે ચૂંટણી પછી જ કરીશું. ત્રીજા મોરચા માટે સૌથી પહેલા મુલાયમ જ આગળ આવ્યા હતા અને પીછેહટ પણ તેમણે જ કરી છે. ચાલો મોડું તો મોડું પણ મુલાયમને ભાન તો આવ્યું બાકી એમનું મોં બંધ જ ન થતું હતું. ફક્ત મુલાયમ જ નહીં પરંતુ તેમના લાડકવાયા દિકરા અને ઉત્તરપ્રદેશના મુખ્યમંત્રી અખિલેષ યાદવ પણ, મમતા બેનરજી, જયલલિતા અને બીજા

મોટા નેતાઓને મળવા માટે પહોંચી ગયા હતા.

ત્રીજા મોરચા માટે જે પક્ષો અને નેતાઓના નામ છે તેમાં બિહારના JDU ના વડા નીતિશકુમાર, પશ્ચિમબંગાળના તૃણમૂલ કોંગ્રેસના વડા મમતા બેનરજી, ઓરિસ્સાના બીજા જનતાદળના વડા નવીન પટનાયક, તમિલનાડુના AIDMK ના વડા જયલલિતા અને મુલાયમસિંહ યાદવ અને બીજા ઘણા નાના નાના પક્ષો વિષે ચર્ચા થઈ રહી છે. સૌથી મોટો પ્રશ્ન એ ઊભો થયો છે કે ત્રીજો મોરચો અમલમાં આવી જાય તો મોરચાનો નેતા કોણ?

બીજો સવાલ ત્રીજા મોરચાના હાથમાં સત્તા આવી જાય તો વડાપ્રધાન કોણ બનશે? ત્રીજો સવાલ એ હતો કે ત્રીજો

મોરચો કોમન મિનીમલ પ્રોગ્રામની રચના કરી શકે ખરો? આ પ્રશ્નનો જવાબ મળે એમ નથી. તેનું કારણ એ છે કે બધા નેતા પોતાને જ સર્વશ્રેષ્ઠ માને છે અહીંયા તો બધા નેતા પોતાની ધાક જમાવવા માંગે છે અમુક નેતાઓને કોઈની જોડે ફાવ્યું નથી અને ફાવશે પણ નહીં. મમતા બેનરજી એ તો પહેલાં NDA અને પછી UPA એમ બંનેની સાથે છેડો ફાડ્યો છે. ત્રીજા મોરચાના સંભવિત પક્ષોના નેતાઓ એકબીજાના માથા ભાગે એવા છે. બધાને મોરચાના વડા થવું છે અને મેળ પડે તો વડાપ્રધાન પણ બનવું છે. ચૂંટણી પછી ત્રીજો મોરચો આવવાની શક્યતા ખરી? એક આ પ્રશ્ન પણ ઉદ્ભવે છે, એનો જવાબ ના મળે કારણ કે ત્રીજા મોરચા માટે આ બધા પક્ષોમાંથી એકેય પક્ષ એવો નથી કે જેને એટલી બધી બેઠકો મળી શકે અને સરકાર રચવાનું વિચારી શકે. માત્ર બે જ પક્ષો પાસે એવી તાકાત છે કે જે રાષ્ટ્રીય લેવલે સરકારની રચના કરી શકે એમાં એક તો કોંગ્રેસ અને બીજો પક્ષ ભાજપ...

બાકી ત્રીજા મોરચાવાળા પક્ષોના નેતાઓ તો છેલ્લે પોતાને કયા ફાયદો થશે, કયા પક્ષમાં ફાયદો થશે અને જે પક્ષ જોડે વધારે ફાવે એમ હોય એ પક્ષમાં જોડાઈ જશે. જનતા દળ યુનાઈટેડ અને ભારતીય જનતા પાર્ટી (ભાજપ) વચ્ચેનું ગઠબંધન તૂટી ગયું છે. નીતિશકુમારે કહ્યું છે કે ભાજપ પોતાની રણનીતિ વિશે સ્પષ્ટતા કરે કે લોકસભાની ચૂંટણીમાં વડાપ્રધાનનો ઉમેદવાર કોણ હશે? નીતિશકુમાર ભાજપની સામે બાયો ચઢાવી રહ્યા છે. સાથે સાથે ફેડરલ ફ્રન્ટ નામનો ત્રીજો મોરચો જન્મ લઈ

રહ્યો છે. ભૂતકાળમાં ૩ વખત મોરચાનું મરણ થયું છે. પરંતુ ફરી એકવાર લોકો ત્રીજો મોરચો લાવવા પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. ફેડરલ ફ્રન્ટ માટે મમતા બેનરજી અને નીતિશકુમાર નજીક આવી રહ્યા છે. મુલાયમ સિંહે તો ત્રીજા મોરચા માટે ઘણાં સમયથી તોડફોડ કરી રહ્યા છે. એમાં વડી ઓરિસ્સાના મુખ્ય પ્રધાન નવીન પટનાયકે પણ પોતાના રાજ્યને અન્યાય થઈ રહ્યો છે. કદી એ મુદ્દે દિલ્હીમાં રેલી કાઢીને સરકાર સામે વિરોધ કર્યો હતો. નવીન પટનાયકની બીજેડી પાર્ટી પણ ફેડરલ ફ્રન્ટમાં જોડાય એવી શક્યતા છે. ફેડરલ ફ્રન્ટની રચના થશે તો UPA અને NDA બંનેને મુશ્કેલી ઉભી થશે. કારણ કે એક કરતાં વધારે મેદાનમાં હશે. મતમાં ભંગ પડશે ફેડરલ ફ્રન્ટ થોડું ઘણું જોર કરીને બેઠકો મેળવી લે તો પણ કોંગ્રેસ અથવા ભાજપ બેમાંથી એકનો સાથ વગર સરકાર બનાવી શકાય એ સંભવ જ નથી પરંતુ અસંભવ છે. મુલાયમની સમાજવાદી પાર્ટી અને માયાવતીની બહુજન સમાજવાદી પાર્ટીના ટેકાને લીધે યુપીએ સરકાર ટકી રહી છે. અડવાણી NDAના ચેરમેન છે. પણ ભાજપના અનેક નેતા તેમનાથી નારાજ છે. અમુક લોકો એવી શંકા કરે છે કે આ બધી રાજ્યકક્ષાની પાર્ટીઓ અને તેના નેતાઓની ચાલ છે. બધા પોતાની ટર્મ પૂરી કરવા માટે સ્મતો સ્મે છે અને અંતે તો UPA અથવા તો NDAમાં જોડાઈ જશે. ચૂંટણી પહેલા હજુ ઘણી સ્મત સ્માશે દૂર હશે એ નજીક આવશે. નજીક હશે એ દૂર જશે, રાજકારણમાં કોઈ કોઈનો દોસ્ત કે દૂશ્મન હોતો નથી.

“જ્યોત”

વનનાં વાયર વ્યોમે ભાસતા
દિપ પેટાવીને કરીએ “જ્યોત”

નવી પેઢીનાં વિકાસમાં ડગલું માંડતા
હૈયે રાખી હામ તણી પેટાવીએ “જ્યોત”

જિંદગીનાં જનાજા પર ચોનારાને કહીએ
મોત કેરી શહીદી પર જલાવીએ “જ્યોત”

નથી આ કામ કાયરો તણાં ટોળાનું
મર્દાનગી થકી જીવતર માંહે સળગાવીએ “જ્યોત”

જ્યાં શું લઈને આવ્યો? શું ગુમાવ્યું?
વાતમાત્ર એક જ નક્કી છલકાવીએ “જ્યોત”

જનજન સમુદાયમાં કરવી છે વાત માત્ર
અંધારાને દૂર કરી શકે માત્ર શિક્ષણની “જ્યોત”

“આશાદીપ” જલી રહ્યો યુવાનનાં ધબકતે હૈયે
કો’કની કાજે જલવા હંમેશા તત્પર છે “જ્યોત”

- રજનીકાંત જોસેફ ચઠોડ

AGSDM ના કાર્યક્રમો

૧) ૨૨ સપ્ટે. ૨૦૧૩ - સેમિનાર

(Right to Information)

સ્થળ: આશાદીપ, માનવ વિકાસ કેન્દ્ર, વિદ્યાનગર

સમય : સવારે ૧૦:૦૦ થી બપોરે ૩:૦૦ સુધી

૨) ૨૮ સપ્ટે. ૨૦૧૩ - NWC Programme

(વિદ્યાર્થી બહેનો માટે)

સ્થળ : આશાદીપ, માનવ વિકાસ કેન્દ્ર, વિદ્યાનગર

સમય : સવારે ૧૦:૦૦ થી બપોરે ૪:૦૦ સુધી

૩) ૬ નવે. ૨૦૧૩ સાંજે ૪ થી ૮ નવે. ૨૦૧૩

બપોરે ૨:૦૦ સુધી - AGSDM કેમ્પ + અધિવેશન

સ્થળ: વરસઝ, કેથોલિક ચર્ચ, વાયા તારાપુર,

જી-આણંદ - ૩૮૮ ૧૮૦

મુખ્ય માર્ગદર્શકની કલમે...

યુવાનો માટે અને યુવાનો જોડે છેલ્લા ૧૨ વર્ષથી વ્યક્તિત્વ વિકાસ, કારકિર્દી માર્ગદર્શન, યુવા દિનની ઉજવણી, પેરાલીગલની તાલીમો, શૈક્ષણિક અને બિનશૈક્ષણિક એવા અનેક કાર્યક્રમો કરતો આવ્યો છું. એમાં મને સારા એવા હકારાત્મક અનુભવો થયા છે. એક મહત્વની શીખ એ છે કે આજનો યુવાન ઝડપથી નવી ટેકનોલોજી શીખે છે અને તેનો ઉપયોગ પોતાના માટે અને બીજાના ઘડતર માટે કરવા ઈચ્છે છે. તે પોતાના વ્યક્તિત્વની ખોજ આ નવી ટેકનોલોજી દ્વારા કરવા માંગે છે. તમને એક સચોટ ઉદાહરણ આપું તો સ્માર્ટ ફોનનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરવો અને તરત જ એકબીજાને કોઈ પણ ખર્ચ વગર ઈન્ફોર્મેશન

આપવી એ આજનો યુવાન બધાને શીખવાડે છે. મોટા ભાગે કોઈપણ ટેકનોલોજીના હકારાત્મક અને નકારાત્મક પાસા આપણને જોવા મળે છે. એમાં અમુક યુવાનો ટેકનોલોજીનો દુરપયોગ કરી રહ્યા છે. એ દુરપયોગ તેમને અભ્યાસ અને અન્ય પ્રવૃત્તિથી દૂર લઈ જાય છે. પણ મારો અનુભવ એમ કહે છે કે આજની ટેકનોલોજીમાં જે હકારાત્મક પાસાં રહેલા છે તેનો ઉપયોગ આજનો યુવાન સાચા માર્ગદર્શનથી કરીને પોતાનો અને સમાજનો વિકાસ સાંધી શકે. AGSDM દ્વારા ચાલતી અનેક પ્રવૃત્તિ થકી AGSDM ના દરેક સભ્ય પોતાની પ્રગતિ કરે અને એમાં અનેક કોલેજીયનો જોડાય એવું સ્વપ્ન સેવીને આગળ વધવા માંગું છું. AICUF અને AGSDM ના દરેક સભ્યને મારી શુભકામનાઓ, હંમેશા તેમની સાથે રહેવાની અને કામ કરવાની મારી ઝંખના પૂરી થાય.

ડૉ. વિજય ડિસોઝા, એસ.જે.
AGSDM

“જ્યોત”માં પ્રસિદ્ધ થતાં લેખો, મંતવ્યો કે કોઈપણ પ્રકારની કૃતિ માટે તંત્રી કે પ્રકાશક જવાબદાર નથી પણ લેખક પોતે જવાબદાર રહેશે. પ્રકાશિત થતાં લેખો, મંતવ્યો કે કોઈપણ પ્રકારની કૃતિઓમાં રજૂ થતાં વિચારો કે લખાણો સાથે તંત્રી કે પ્રકાશક સહમત છે તેમ માની લેવું નહીં. પરંતુ “જ્યોત” સામાયિક યુવક-યુવતીઓના વિચારોને પ્રદર્શિત કરતું એક ત્રિમાસિક છે તથા તેમના વિચાર-વાણીની સ્વતંત્રતાને પ્રાધાન્ય આપે છે.

લેખો નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી:
તંત્રીશ્રી, જ્યોત, આશાદીપ માનવ વિકાસ કેન્દ્ર,
નાના બજાર, વલ્લભવિદ્યાનગર-૩૮૮૧૨૦

- તંત્રી